

Bilaga – Påvisandet av yrkesskickligheten

9§ Basfärdigheter för yrkesfotograf

A. STUDIOARBETE

Krav på yrkesskicklighet: Fotografen behärskar användningen av olika slag av belysning och studioapparat		
<p>Mål och kriterier för bedömningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • förstår skillnaden mellan att arbeta i studio och miljö • behärskar belysningskontrasten • behärskar hård och mjuk belysning • behärskar användningen av färger i belysningen • förstår färgtemperaturens betydelse i studioarbete • kan använda olika belysningsstilar enligt bildens motiv och syfte • tar i beaktande de krav som olika ämnen, material och ytstrukturer ställer på belysningen • behärskar, i den utsträckning som arbetet förutsätter, användningen av kamera som är anpassad till studioarbete och allmänt används samt 	<p>Påvisande av yrkesskicklighet:</p> <p>Examinanden lämnar in en portfolio med utvalda arbetsprover från studiofotografering som omfattar det krävda kunnandet för bedömning.</p> <p>I portfolion ingår förutom arbetsprover en arbetsdagbok som beskriver val av belysningsmiljö, färgsättning, material och utrustning.</p> <p>Examinanden bifogar i portfolion även en självvärdering i relation till mål och kriterier för bedömningen görs för arbetsproven.</p> <p>Vid behov uppmanas examinandena ge kompletterande svar och/eller kompletterande arbetsprover gällande sådant</p>	<p>Individualisering:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Portfolion kan bestå av texter som bevisar de i kriterierna krävda färdigheterna, bilder, arbetsdagböcker, framställda fotoböcker, utställningsmaterial, referenser eller en valfri kombination av dessa. 2. Komplettering kan ges i form av intervju eller dialog med bedömaren eller i form av bilagor till portfolio. 3. Har examinandena genom tidigare erfarenhet annat sådant material, som påvisar yrkesskickligheten inom examensdelen enligt målen och kriterierna för bedömningen kan

<p>dator som är kopplad till kameran</p> <ul style="list-style-type: none">• tar redan i fotograferingsskedet i beaktande de krav som den digitala arbetsgången ställer och de möjligheter den har.	<p>som inte framgått i portfolion. Dessa påverkar helhetsbedömningen.</p>	<p>detta användas.</p>
---	---	------------------------

B. MILJÖARBETE

Krav på yrkesskicklighet: Fotografen behärskar fotografering i olika miljöer och belysningar		
<p>Mål och kriterier för bedömningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • planerar vid behov fotograferingstillfället • fördjupar sig, vid behov och i mån av möjlighet på förhand i miljön • tar i sitt arbete i beaktande de specialkrav som miljön och fotograferingssituationen ställer • utnyttjar fotograferingsmiljön i sitt arbete • beaktar redan i fotograferingssituationen de krav den digitala arbetsgången ställer och vilka möjligheter den ger • kan innovativt använda sig av olika belysningsförhållanden (olika dagsljusförhållanden, olika artificiella ljusförhållanden och nattbelysning) • behärskar och kan uttrycksmässigt utnyttja förening av olika ljuskällor i miljöförhållanden • kan ändamålsenligt relatera den belysning som byggts upp till olika 	<p>Påvisande av yrkesskicklighet:</p> <p>Examinanden lämnar in en portfolio med arbetsprover från miljöfotografering för bedömning. I portfolion ingår förutom arbetsproverna även en arbetsdagbok som beskriver</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. planeringen av arbetena 2. omgivningen och de krav den ställt 3. hur den digitala bildbehandlingen har påverkat arbetsgången 4. hur belysningsförhållanden har påverkat arbetet och val av belysning ingått i arbetet 5. vilken utrustning som har valts för arbetet och varför 6. hur eventuellt bruk av reflektorer och andra hjälpmedel har planerats och genomförts <p>Examinanden bifogar i portfolion även för arbetsproven en självvärdering i relation till mål och kriterier för bedömningen.</p>	<p>Individualisering:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Portfolion kan bestå av texter som bevisar de i kriterierna krävda färdigheterna, bilder, arbetsdagböcker, framställda fotoböcker, utställningsmaterial, referenser eller en valfri kombination av dessa. 2. Komplettering kan ges i form av intervju eller dialog med bedömaren eller i form av bilagor till portfolio. 3. Har examinanden genom tidigare erfarenhet annat sådant material, som påvisar yrkesskickligheten inom examensdelen enligt målen och kriterierna för bedömningen kan detta användas.

<p>Ljusförhållanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar användning av lampor anpassade till arbete i miljö • använder rutinerat kameror som är anpassade till arbete i miljö och som allmänt används • behärskar användningen av objektiv • behärskar användningen av reflexer och andra hjälpmedel i miljöförhållanden. 	<p>Vid behov uppmanas examinanden ge kompletterande arbetsprover och/eller svar gällande sådant som inte framgått i portfolion. Dessa påverkar helhetsbedömningen.</p>	
---	--	--

C. VISUELLT UTTRYCK

<p>Krav på yrkesskicklighet: Fotografen behärskar möjligheter och metoder för visuellt uttryck</p>		
<p>Mål och kriterier för bedömningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komponerar fotografiet utgående från ändamål och motiv • behärskar perspektivet och olika bildvinklar som uttrycksmedel • behärskar användning av skärpedjup som uttrycksmedel • behärskar ljus, nyanser och användning av färger som 	<p>Påvisande av yrkesskicklighet:</p> <p>Kriterierna kontrolleras i samband med påvisande av yrkesskickligheten under modulerna <i>A. Studioarbete</i> och <i>B. Miljöarbete</i> genom att bedömarna för dessa moduler även tar kriterierna för denna modul i beaktande vid bedömningsförfarandet.</p> <p>Examinandens självvärdering som ingår i</p>	<p>Individualisering:</p> <p>1. a) Portfolion kan bestå av texter som bevisar de i kriterierna krävda färdigheterna, bilder, arbetsdagböcker, framställda fotoböcker, utställningsmaterial, referenser eller en valfri kombination av dessa.</p> <p>b) Ifall examinanden inte genomför modul A eller B kan examinanden</p>

<p>uttrycksmedel</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar användning av tid, ögonblick och rörelse som uttrycksmedel • tar redan i fotograferingsskedet i beaktande vilka begränsningar och möjligheter bildbehandlingen har. 	<p>portfolion bör även ta ställning till det egna kunnandet gällande målen och kriterierna för bedömningen för denna modul.</p> <p>Ifall portfolion i de ovan nämnda modulerna bristfälligt täcker något av kriterierna i denna modul, ombeds examinanden komplettera med de behövliga uppgifterna.</p>	<p>lämna in en självständig portfolio för denna modul eller använda en annan portfolio som tar hänsyn till bedömningskriterierna.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Komplettering kan ges i form av intervju eller dialog med bedömare eller i form av bilagor till portfolio. 3. Har examinanden genom tidigare erfarenhet annat sådant material, som påvisar yrkesskickligheten inom examensdelen enligt målen och kriterierna för bedömningen kan detta användas.
---	---	--

D. DET DIGITALA ARBETET

Krav på yrkesskicklighet: Fotografen behärskar apparatur och mjukvara för import, editering, distribution och utskrift av bild		
<p>Mål och kriterier för bedömningen:</p> <p>1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan använda skanner och skanningsprogram • behärskar filformat som används vid fotografering och kan använda dem på ett ändamålsenligt sätt • behärskar de krav som slutprodukten ställer på den digitala arbetsgången och på utrustningen • förstår begreppsapparaten och de centrala principerna för att behärska färg och tillämpar dem i sitt arbete • kan sköta uppdateringar av sina apparater och program • kan använda metadata och arkivera filerna • känner till faktorer i anslutning till lagring och sparande av färdiga kopior • beaktar datasäkerheten i behandlingen av filerna • kan behandla bilderna med ett bildbehandlingsprogram som allmänt 	<p>Påvisande av yrkesskicklighet:</p> <p>Examinanden lämnar in en portfolio innehållande följande:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. utdrag ur examinandens digitala bildarkiv på CD-skiva eller som skärmutskrift 2. en skriftlig redovisning gällande examinandens arbetsmetoder i förhållande till de i bedömningskriterierna nämnda målen 3. en självvärdering i relation till mål och kriterier för bedömningen. <p>Ifall kriterier vid bedömningen som inte tillgodoses av portfolion förkommer, begär bedömarens kompletterande material av examinandens.</p>	<p>Individualisering:</p> <p>1.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De skriftliga delarna kan ersättas av och kompletteras med intervju ifall studeranden har problem med att uttrycka sig i skrift. - Examinanden väljer själv tidtabell och utformning för uppgiften i samråd med handledaren - Examinanden kan själv välja särområde inom vilket uppgiften görs och bedöms - Examinanden kan utföra arbetet som en del av sitt normala arbete eller i samband med handledd förberedande utbildning

används i yrket så att bilderna kan levereras till kunden i gott skick

- kan med bildbehandlingen stödja och komplettera det egna uttrycket.

E. PLANERING OCH KOMMERSIELLA FÄRDIGHETER

Krav på yrkesskicklighet: Fotografen kan planera sitt arbete och fungera finansiellt inkomstbringande		
<p>Mål och kriterier för bedömningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifierar beställarens eller kundens behov • kan berätta för kunden vilka möjligheter och begränsningar uppgiften har • känner till hela produktionsprocessen • kan uppskatta hur lång tid fotograferingen tar, kostnaderna och andra faktorer och utgående från det planera fotograferingen • kan prissätta sitt arbete och göra en offert • känner till grunderna för marknadsföring och kan marknadsföra sitt arbete • känner till grunderna för företagets ekonomiförvaltning och kan använda experthjälp i företagsverksamheten • kan arbeta som medlem av ett team och vid behov leda det • hittar viktiga samarbetspartner för sitt arbete och kan skapa kontakter 	<p>Påvisande av yrkesskicklighet:</p> <p>Examinanden lämnar in en portfolio som beskriver en företagsidé eller ett redan etablerat företag och som omfattar minst följande:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. produktbeskrivning 2. prissättningskalkyl 3. en beskrivning av produktionsprocessen för produkterna 4. kostnadsberäkning för framställning av produkterna 5. primära marknadsföringskanaler 6. möjliga samarbetspartners och sätt att samarbeta 7. strategier för kommunikation med kunden och överenskommelse över beställningens utformning och innehåll 8. hur kundregister, produktskydd samt upphovsrätt sköts <p>Examinanden bifogar i portfolion även en självvärdering i relation till mål och kriterier</p>	<p>Individualisering:</p> <p>Ifall examinanden har läs- och skrivsvårigheter kan delar av eller hela portfolion enligt överenskommelse med examensarrangören omformas till en intervju med en bedömare. Bedömaren spelar in intervjusituationen eller dokumenterar den på annat sätt för att ge möjlighet åt de två övriga bedömarna att ta del av bedömningsmaterialet.</p> <p>Portfolion kan inbegripa material från riktiga eller simulerade företag, produkter och situationer.</p>

<ul style="list-style-type: none">• kan de förordningar som gäller personregister, dataskydd och upphovsrätt.	för bedömningen.	
---	------------------	--

Krav på yrkesskicklighet: Fotografen innehar de språkkunskaper som behövs för sitt arbete		
<p>Mål och kriterier för bedömningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • förstår i sitt arbete den centrala terminologin i muntlig eller skriftlig engelska • kan sköta kundbetjäningen antingen på finska eller svenska. 	<p>Påvisande av yrkesskicklighet:</p> <p>Som bedömningsmaterial inlämnas en portfolio bestående av bevis för kunnande i de i bedömningskriterierna angivna målen. Detta material består av</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ett skriftligt svenskt referat av en engelskspråkig fotoartikel eller en på egen hand författad engelskspråkig fotografisk artikel 2. utdrag ur skriftlig kommunikation med kund eller kunder på svenska eller finska 3. en självvärdering gällande den egna förmågan att ta till sig engelskspråkig naturfotografirelaterad text samt den egna förmågan att sköta kundservice på svenska eller finska. 	<p>Individualisering:</p> <p>Ifall examinanden på grund av läs- och/eller skrivsvårigheter har problem med att uttrycka sig i skrift kan det till vänster nämnda kunnandet i stället kontrolleras muntligt i en intervjusituation med bedömare.</p> <p>Har examinanden genom tidigare erfarenhet annat sådant material, som påvisar yrkesskickligheten inom examensdelen enligt målen och kriterierna för bedömningen kan detta användas.</p>

G.
§3 Naturfotografering

Krav på yrkesskicklighet: Naturfotografen behärskar särdragen inom naturfotografering.

Mål och kriterier för bedömningen:	Påvisande av yrkesskicklighet:	Individualisering:
<p>1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar speciellt den fotograferings- och tilläggsutrustning som används vid naturfotografering • högaktar naturen och känner till författningar och bestämmelser om hur man rör och betar sig i naturen • handlar enligt de etiska principer som naturfotograferna godkänt • kan röra sig och göra utflykter i naturen (bl.a. kartläsning, orientering, säkerhet, inkvartering och första hjälp). 	<p>1 A.</p> <p>Som bedömningsmaterial för examensdelen kan portfolion H. Naturfotografens kunskaper inom ett särområde eller en egen portfolio för denna examensdel användas. Ifall sådant bedömningsmaterial annars saknas, skall material som innehåller en beskrivning av arbetet i naturen med särskild hänsyn till val av fotografisk och friluftsteknisk utrustning, hänsyn till allemansrätten och naturfotografens etiska principer infogas. Portfolion innehåller även en självvärdering gällandet projektets process och slutresultat.</p> <p>Ifall projektets har en slutprodukt vars form är en muntlig framställning närvarar en bedömaren vid denna samt bandar in eller dokumenterar på annat sätt framställningen så att även de andra bedömarna kan ta del av den.</p>	<p>1.</p> <p>Projektet kan ha som slutresultat en utställning, ett bildspel, ett större fotografiskt föredrag, en fotografisk bok, en artikelserie eller dylikt.</p> <p>Portfolions innehåll kan vara fokuserat på fotografiska produkter ifall dessa möter bedömningskriterierna, men kan även i huvudsak bestå av text eller annan bevisföring över de kunskaper som krävs.</p> <p>Har examinanden läs- eller skrivsvårigheter eller är det av annan orsak påkallat, kan examensdelen bedömas under en intervjusituation med bedömaren.</p>

	<p>Examinanden bifogar i portfolion även en självvärdering i relation till mål och kriterier för bedömningen görs för arbetsproven.</p> <p>Påvisandet av yrkesskicklighet kan ske igenom samma projekt och/eller portfolio som i modul H och I nedan.</p> <p>1 B. Examinanden bör uppvisa ett i kraft varande intyg på genomgången Röda korsets Fhj-1-kurs eller motsvarande.</p>	
<p>2.</p> <ul style="list-style-type: none"> känner till principerna i anslutning till dolda kyffen, akvarium, terrarium och att locka fram djur 	<p>2.</p> <p>Ifall målet inte kan kontrolleras genom punkt 1 ovan sker bedömningen med hjälp av en inlämningsuppgift som beskriver principerna kring gömslen, akvarier, terrarier och lockande av djur.</p>	<p>Bedömningsmaterialet kan vara fotografiskt eller en text eller texter som beskriver förfarandet vid fotografering i de nämnda omständigheterna.</p>

H.

§4 Naturfotografering inom specialområde

<p>Krav på yrkesskicklighet: Naturfotografen behärskar specialiserat åtminstone ett särområde (landskap, närfotografi, växtfotografering, djurfotografering, undervattensfotografering eller annat)</p>		
<p>Mål och kriterier för bedömningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • är djupt förtrogen med sitt motiv • kan anpassa sig till olika fotograferingssituationer och anpassa sitt fotograferingsarbete till motiven. 	<p>Påvisande av yrkesskicklighet:</p> <p>Examinanden lämnar in en portfolio gällande ett projekt vars slutprodukt är en fotografisk produkt som denna har verkställt. En projektplan från vilken projektets olika skeden tydligt framgår ingår i portfolion. Portfolion innehåller även en självvärdering gällandet projektets process och slutresultat.</p> <p>Ifall projektets slutprodukt är en muntlig framställning närvarar en bedömare vid denna samt bandar in eller dokumenterar på annat sätt framställningen så att även de andra bedömarna kan ta del av den.</p> <p>Examinanden lämnar in en självvärdering i relation till mål och kriterier för bedömningen.</p> <p>Påvisandet av yrkesskicklighet kan ske igenom samma projekt och/eller portfolio som i modul G ovan och I nedan.</p>	<p>Individualisering:</p> <p>Projektet kan ha som slutresultat en eller flera utställningar, bildspel, större fotografiska föredrag, fotografisk bok, en artikelserie eller annat.</p>

I.

Krav på yrkesskicklighet: Naturfotografen behärskar komposition av bildhelheten		
Mål och kriterier för bedömningen:	Påvisande av yrkesskicklighet:	Individualisering:
<p>1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • producerar en sammanhängande och harmonisk helhet både till innehåll, tema, visualitet och framställning • inför nya fräscha synvinklar i behandlingen av ämnet 	<p>1.</p> <p>Examinanden lämnar in en portfolio gällande ett projekt vars slutprodukt är en fotografisk produkt som denna har verkställt. En projektplan från vilken projektets olika skeden tydligt framgår ingår i portfolion. Portfolion innehåller även en självutvärdering gällandet projektets process och slutresultat.</p> <p>Ifall projektets slutprodukt är en muntlig framställning närvarar en bedömare vid denna samt bandar in eller dokumenterar på annat sätt framställningen så att även de andra bedömarna kan ta del av den.</p> <p>Mål och kriterier för bedömningen kan kontrolleras i samband med delarna G och H ovan eller som en egen portfolio.</p>	<p>Projektet kan ha som slutresultat en eller flera utställningar, bildspel, större fotografiska föredrag, fotografisk bok, en artikelserie eller annat.</p> <p>Ifall examinanden har läs- eller skrivsvårigheter eller ifall det av annan orsak är påkallat så kan delar av eller hela bedömningssituationen göras som en intervju med bedömare under vilken den produkt som skall bedömas granskas.</p>
<p>2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar textproduktion inom sitt eget ämnesområde 	<p>2.</p> <p>Ifall påvisandet av yrkesskickligheten ovan inte gäller en artikelserie bör examinanden</p>	

<ul style="list-style-type: none">• kan samarbeta med redaktörer, bildredaktörer, ombrytare och andra potentiella parter som har inflytande på projektet.	<p>dessutom för bedömning lämna in en av examinanden författad och publicerad eller för publicering tänkt fotografisk artikel och en arbetsdagbok för bedömning.</p> <p>Självvärdering gällande arbetsprocessen bifogas.</p>	
---	--	--